T071 BL 1 (010) Nói Về 91 Pháp Đọa tt-Giới Pháp Của Tỳ Kheo-Bộ Hòa Lê Ngũ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN QUYEÅN 8

Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 5: NOÙI VEÀ 91 PHAÙP ÑOÏA (Tieáp Theo)

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân chöa vì Tyø-kheo cheá giôùi caám aên phi thôøi. Caùc Tyø-kheo ñi khaát thöïc vaøo ban ñeâm, hoaëc bò rôi ngaõ vaøo haøo raõnh, hoaëc ñuïng phaûi nöõ nhaân, hoaëc gaëp keû cöôùp ñoaït, hoaëc bò caùc loaïi thuù, truøng laøm haïi, caùc Tyø-kheo aên baát keå ngaøy ñeâm, cheånh maûng vieäc tu phaïm haïnh. Khi aáy, Ca-löu-ñaø-di coù khuoân maët ñen, maét ñoû, laïi maëc y taïp saéc khaát thöïc trong ñeâm toái. Moät ngöôøi phuï nöõ mang thai thaáy boùng Ca-löu trong tia chôùp saùng, hoaûng hoàn, la lôùn: Tyø-xaù-giaø! Tyø-xaù-giaø! (ma! ma!) Ca-löu-ñaø-di: Toâi laø Sa- moân khaát thöïc, chöù khoâng phaûi laø Tyø-xaù-giaø ñaâu. Ngöôøi phuï nöõ trong côn sôï, töùc giaän maéng khoâng tieác lôøi: Taïi sao oâng khoâng laáy dao moå buïng ñi maø laïi khaát thöïc trong ñeâm toái? Caùc Sa-moân, Baø-la-moân khaùc chæ aên moät laàn laø ñuû, taïi sao oâng aên khoâng keå ngaøy ñeâm? Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Ca-löu-ñaø-di: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo aên phi thôøi, phaïm Ba- daät-ñeà”. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo bò noân thoác thuoác trong buïng ra ngoaøi, chöa ñeán böõa aên maø buïng laïi troáng khoâng neân ngaát xæu. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Duøng toâ thoa nôi thaân, neáu khoâng giaûm thì duøng boät gaïo thoa nôi thaân, vaãn khoâng laønh thì laáy toâ hoøa vôùi boät gaïo thoa nôi thaân, vaãn khoâng coù hieäu quaû thì Ñöùc Phaät baûo, laáy nöôùc noùng xoa röûa, neáu cuõng khoâng laønh thì cho uoáng nöôùc noùng, vaãn khoâng laønh, Ñöùc Phaät baûo laáy caùi chaäu ñöïng ñaày nöôùc

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 193

thòt môõ, roài ñaët ngoài trong ñoù. Duøng caùc phöông thöùc treân ñeå laøm sao keùo daøi cho ñeán saùng. Döùt khoaùt khoâng ñöôïc aên phi thôøi. Phi thôøi: Töø giöõa tröa cho ñeán khi töôùng maët trôøi chöa xuaát hieän goïi laø phi thôøi. Neáu Tyø-kheo phi thôøi, töôûng laø phi thôøi, nghi laø phi thôøi, phi thôøi töôûng laø thôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Thôøi, töôûng laø phi thôøi, nghi laø thôøi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di- ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù ba möôi taùm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, Ñöùc Theá Toân chöa cheá giôùi caám Tyø-kheo aên thöùc aên caùch ñeâm. Coù moät thaàn mieáu noï laø nôi du ngoaïn. Moïi ngöôøi ñua nhau mang theo thöùc aên ngon ñeán ñaây ñeå chieâm baùi, thöôûng ngoaïn, hoaêc ôû laïi thaâu ñeâm vôùi nhieàu thöùc aên ngon boå, eâ heà. Caùc Tyø-kheo nôi ñaây ñöôïc cuùng döôøng nhieàu thöùc aên, aên khoâng heát, caát chöùa trong phoøng, khoâng choã naøo khoâng coù. Saâu, chuoät tìm ñeán, ñuïc khoeùt, phaù hoaïi laøm hoûng caû vaùch töôøng. Caùc Cö só thaáy hoûi: Ai caát chöùa thöùc aên ñaây? Coù ngöôøi noùi: Sa-moân Thích töû. Cö só cheâ traùch: Ñaùm troïc ñaàu naøy chæ bieát ham hoá nhaän cho nhieàu roài khoâng heà nghó tôùi vieäc phí phaïm, toån hao, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp cuûa Sa-moân. Laïi coù moät Tyø-kheo A-lan-nhaõ ôû choã vaéng veû, khôûi yù nieäm: “Ngaøy naøo cuõng ñi khaát thöïc, pheá boû vieäc haønh ñaïo”, beøn xin caùc thöùc aên ñeå daønh hoaëc phôi khoâ ñem caát. Khi aáy, caùc Tyø-kheo du haønh thaáy vaäy baûo: Ñöùc Theá Toân leõ naøo khoâng noùi: AÙo maëc laø ñeå che hình haøi, thöùc aên laø ñeå nuoâi soáng, taïi sao thaày doàn chöùa nhieàu thöùc aên, hong phôi böøa baõi nhö theá? Tyø-kheo kia traû lôøi: Choã naøy caùch xa laøng xoùm, ngaøy naøo cuõng ñi khaát thöïc pheá boû vieäc haønh ñaïo, neân toâi xin ñeå daønh cho khoûi phieàn baän. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo aên thöùc aên caùch ñeâm, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc aên caùch ñeâm: Thöùc aên thoï roài ñeå laïi ñeán ngaøy mai, goïi laø thöùc aên caùch ñeâm. Neáu Tyø- kheo aên thöùc naøy, moãi mieáng aên phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù ba möôi chín ----------

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 194

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc aáy, trong nöôùc bò maát muøa, khaát thöïc khoù ñöôïc, hai möôi taùm vò töôùng quaân quyû thaàn ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân: Hieän nay, ñôøi bò ñoùi khaùt, nguyeän xin Ñöùc Phaät du haønh trong nhaân gian, chuùng con seõ giaùo hoùa moïi ngöôøi, khieán hoï phaùt taâm thieän. Ñöùc Theá Toân chaáp thuaän baèng caùch im laëng. Keá ñeán, Töù Thieân vöông, Thích-ñeà- hoaøn-nhaân, Phaïm thieân vöông chuû theá giôùi Ta Baø cuõng ñeán ñaûnh leã saùt chaân Phaät roài ñöùng lui qua moät beân, vaø cuõng baïch Phaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät cuõng im laëng chaáp thuaän. Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân töø thaønh Vöông-xaù cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi Ñaïi Tyø-kheo Taêng, laïi coù naêm traêm Tyø-kheo-ni, naêm traêm Öu-baø-taéc, naêm traêm Öu-baø-di, cuøng du haønh ñeán nöôùc Ma-kieät. Laïi coù moät ngaøn nam nöõ ngoaïi ñaïo, naêm traêm ngöôøi xin aên, cuøng thaùp tuøng theo sau Ñöùc Phaät ñeå aên thöùc aên doâi ra. Ñöùc Theá Toân ñeán choã naøo cuõng ñeàu ñöôïc söï cuùng döôøng noàng nhieät. Ngöôøi boán phöông xa gaàn mang thöùc aên ñeán cuùng döôøng khoâng xieát keå. Phaåm vaät cuùng döôøng khoâng caùch naøo duøng heát. Caùc Tyø-kheo ñem thöùc aên doâi ra cho nam nöõ ngoaïi ñaïo vaø

ngöôøi aên xin. Caùc Cö só thaáy theá baát maõn noùi: Sa-moân Thích töû ai cho chi nhaän heát naáy, aên khoâng heát ñem cho ñaùm taø kieán, khoâng nhö ngöôøi vaét söõa coøn bieát löu laïi söõa cho beâ con. Hoaëc coù ngöôøi laïi noùi: Sa-moân Thích töû haõy coøn cuùng döôøng ngoaïi ñaïo, taïi sao vieäc naøy chuùng ta laïi khoâng phuïng söï ñöôïc. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ñi ñeán aáp An-na-taàn-ñaàu, nôi coù ñaïi Baø- la-moân teân laø Sa-moân, duøng naêm traêm coã xe chôû ñaày thöùc aên ñi theo Phaät. Vôùi thôøi gian hôn naêm thaùng ñeå chôø ñeán phieân mình ñöôïc cuùng döôøng, cuoái cuøng vaãn chöa ñöôïc. Ngöôøi nhaø ñeán baùo tin: Noâng vuï muoán quaù thôøi haïn, caàn veà ñeå lo vieäc noâng trang. Ñaõ ñeán luùc Baø-la-moân kia phaûi ñeán choã Toân giaû A-nan. Ngöôøi Baø-la-moân thöa vôùi Toân giaû A-nan: Naêm traêm chieác xe cuûa toâi chôû ñaày thöùc aên, muoán cuùng döôøng Phaät vaø Taêng, theo Phaät ñeán nay ñaõ hôn naêm thaùng maø chöa cuùng döôøng ñöôïc, nay ngöôøi nhaø ñeán baùo tin, phaûi veà, khoâng theå tieáp tuïc chôû theo ñöôïc nöõa. Toâi muoán ñem thöùc aên naøy traûi daøi treân ñöôøng roài môøi Phaät vaø Taêng ñi ngang qua, cho loøng toâi ñöôïc maõn nguyeän. Toân giaû A-nan noùi: Chôø toâi baïch Phaät ñaõ. Toân giaû A-nan baïch Phaät. Phaät daïy: OÂng coù theå hoäi yù vôùi ngöôøi Baø-la-moân aáy, xem xeùt thöùc aên maø caùc nhaø cuùng döôøng, thöù naøo thieáu thì laøm. Toân giaû A-nan vaâng lôøi vaø ñaõ trao ñoåi vôùi ngöôøi Baø-la-moân nhö vaäy. Ngöôøi Baø-la-moân thaáy khoâng coù chaùo vaø baùnh ram coù daàu vaø maät. OÂng ta cho naáu baûy thöù chaùo vaø laøm hai thöù baùnh. Saùng sôùm, oâng ta ñeán baïch Phaät: Baùnh vaø chaùo ñaõ laøm xong. Ñöùc Phaät baûo

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 195

Toân giaû A-nan: OÂng neân tieáp tay doïn ra. Toân giaû A-nan vaâng lôøi Phaät, doïn baøy ra baùnh vaø chaùo. Khi aáy, coù ngoaïi ñaïo, ngöôøi meï boàng moät ñöùa con gaùi nhoû, Toân giaû A-nan thaáy coù ñöùa nhoû neân cho baø ta hai caùi baùnh. Caùc ngoaïi ñaïo noùi: Tyø-kheo naøy ñaõ taâm nhieãm ñoái vôùi baø ta neân thieân vò cho hai caùi baùnh. Coù ngöôøi laïi noùi: Chính laø oâng ta cho ñöùa nhoû moät caùi chöù khoâng phaûi thieân vò. Hoï caõi nhau gaây söï naùo ñoäng. Toân giaû A-nan thaáy vaäy, töï thaáy loøng mình khoâng yeân, beøn ñeán choã Phaät, ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi A-nan: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñem thöùc aên cho nam nöõ ngoaïi ñaïo, phaïm Ba-daät-ñeà”. Laïi coù caùc Tyø-kheo ñem thöùc aên cho ngoaïi ñaïo loõa theå. Ngoaïi ñaïo kia goùi moät goùi baùnh ñem vaøo thaønh Vöông-xaù. Caùc ngöôøi hoûi: Töø ñaâu ñeán? Töø ñaùm Cö só troïc ñaàu ñeán. Laïi hoûi: Vaät gì trong goùi ñoù? Ñaùp: Baùnh ram coù maät. Hoûi tieáp: Ai cho? Ñaùp: Caùc Cö só thì laáy Sa-moân laøm ruoäng phöôùc, Sa-moân Thích töû laïi laáy toâi laøm ruoäng phöôùc, neân goùi baùnh naøy nhaän ñöôïc töø hoï ñaáy. Moïi ngöôøi beøn cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû khoâng bieát tieát cheá, tính löôøng, ham hoá thoï nhaän maáy cuõng khoâng chaùn. Chuùng toâi caét giaûm phaàn aên cuûa vôï con ñeå cuùng

döôøng, laïi ñem cho ñaùm ngöôøi taø kieán aùc naøy. Neáu caàn cuùng döôøng thì chuùng toâi cuùng döôøng, phieàn chi phaûi nhôø Sa-moân. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Coù y phuïc hay loõa hình khaùc nhau choã naøo? Baèng moïi caùch quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cho thöùc aên cho nam nöõ ngoaïi ñaïo loõa theå, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc ngoaïi ñaïo khi Tyø-kheo aên, ñeán xin. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm cho, hoï noåi giaän maéng: Sa-moân Thích töû daïy ngöôøi boá thí maø chính mình laïi boûn seûn thì laøm gì coù ñaïo. Nghe nhö theá, ñeán caùc baïch y coù loøng tín kính cuõng cheâ traùch noùi: Taïi sao Sa-moân thöôøng ñeán ngöôøi xin, maø laïi khoâng cho ngöôøi khaùc. Laïi coù ngoaïi ñaïo do quen thaân ñeán Tyø-kheo xin, Tyø-kheo cuõng khoâng daùm cho, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo cho ngoaïi ñaïo aên, nhöng ñöøng töï tay mình ñöa. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo töï tay cho nam nöõ ngoaïi ñaïo loõa theå aên, phaïm Ba-daät-ñeà”.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 196

Neáu ngoaïi ñaïo ñeán xin neân duøng moät vaét côm rieâng cuûa mình ñeå moät choã naøo ñoù, khieán hoï töï laáy, khoâng neân ñem thöùc aên cuûa Taêng cho. Neáu coù ngöôøi ñeán xin, treû nít ñeán xin, choù ñeán xin, chim ñeán xin, neân löôïng thöùc aên cuûa mình nhieàu hay ít, giaûm bôùt moät phaàn ñeå cho, chöù khoâng laáy ngoaøi phaàn mình ñeå cho. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu cha meï mình laø ngoaïi ñaïo, töï tay mình trao thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù boán möôi ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy coù caùc baïch y ñeán nôi Taêng phöôøng hoûi caùc Tyø-kheo: Taêng coù bao nhieâu vò? Caùc Tyø-kheo traû lôøi: Taêng coù vò. Caùc baïch y thöa: Saùng mai, chuùng con xin thænh chuùng Taêng haï coá ñeán nhaø chuùng con thoï böõa trai ñaïm baïc. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Neáu quyù Phaät töû cho toâi söõa, laïc, toâ, daàu, caù, thòt thì toâi seõ nhaän lôøi môøi. Baïnh y thöa: Chuùng con seõ vay möôïn ñeå ra chôï mua saém. Khoâng chaàn chöø, hoï caùo lui ngay. Hoaëc vay möôïn khoâng keát quaû hoaëc coù ra chôï mua thì cuõng khoâng ñöôïc. Saùng hoâm sau, söûa soaïn thöùc aên xong, hoï ñeán môøi phoù trai. chuùng Taêng maëc y, böng baùt ñeán nôi nhaø thì chuû. Caùc vò an toïa nôi toøa. Ñang duøng nöôùc röûa toài môùi aên, Luïc quaàn Tyø-kheo hoûi: Taïi sao khoâng coù söõa, laïc, toâ, daàu, caù, thòt? baïch y thöa: Chuùng con nhôø caäy khoâng ñöôïc, maø mua ôû chôï cuõng khoâng coù. Luïc quaàn Tyø-kheo lieàn uùp baùt, boû veà. Caùc cö só deø bæu cheâ traùch: Laøm nhö theå hoï laø quoác vöông hay Ñaïi thaàn. Phaøm ngöôøi xuaát gia caàu giaûi thoaùt xin aên ñuû soáng, taïi sao nay ngöôïc laïi, ñaém tröôùc vaøo myõ vò, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï

caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñeán nhaø baïch y, ñoøi hoûi söõa, laïc, toâ, daàu, caù, thòt, phaïm Ba-daät-ñeà”. Sau ñoù, caùc Tyø-kheo ñöôïc thöùc aên ngon khoâng daùm aên, hoaëc aên roài xuaát toäi saùm hoái. Vieäc naøy ñöôïc baïch Phaät. Do theá, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu khoâng ñoøi hoûi thöùc aên ngon maø töï nhieân nhaän ñöôïc ñeå aên, phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñeán nhaø caùc baïch y ñoøi hoûi thöùc aên ngon nhö söõa, laïc, toâ, daàu, thòt, caù, neáu nhaän ñöôïc vaø aên phaïm Ba-daät-ñeà”.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 197

Tröôøng hôïp caùc Tyø-kheo beänh, thaày thuoác baûo aên thöùc aên ngon, caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi ñoøi hoûi caùc thöùc aên naøy, laøm sao coù ñöôïc?! Caùc Tyø-kheo beänh laïi gôïi leân nhöõng suy nghó: Neáu Ñöùc Phaät cho chuùng ta xin hoûi caùc thöùc aên naøy thì beänh môùi coù theå laønh. Ñem suy nghó aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp Tyø-kheo beänh ñöôïc hoûi xin thöùc aên ngon. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu trong caùc gia ñình coù caùc thöùc aên ngon nhö söõa, laïc, toâ, daàu, caùc, thòt, Tyø-kheo naøo khoâng beänh vì mình ñoøi ñeå ñöôïc aên, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu vì Tyø- kheo beänh maø hoûi xin, hoaëc töø nhaø baø con maø ñoøi, hoaëc hoûi xin nôi nhaø quen bieát, ñeàu khoâng phaïm. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù boán möôi moát

---

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc naøy, Baït-nan-ñaø thöôøng thoï nhaän söï cuùng döôøng cuûa moät Baø-la-moân. Thôøi gian sau, Baït-nan-ñaø maëc y böng baùt ñeán nhaø ñoù, oâng Baø-la-moân khoâng coù ôû nhaø, beøn cuøng vôùi ngöôøi vôï ngoài moät choã noùi chuyeän. Treân ñöôøng ñi, ngöôøi Baø-la-moân taâm duïc phaùt khôûi, lieàn trôû veà, thaáy Baït-nan-ñaø cuøng vôï mình ngoài noùi chuyeän, ñaõ coù suy nghó: Hieän nay, Tyø-kheo naøy noùi phaùp, chaúng phaûi luùc haønh duïc. OÂng ta laïi ra ngoaøi nhöng taâm duïc caøng taêng, trong khoaûnh khaéc laïi trôû vaøo. Baït-nan-ñaø vaãn chöa ñi. OÂng ta laïi nghó nhö tröôùc, öùc cheá taâm duïc, roài ñi ra. Trong khoaûnh khaéc laïi trôû vaøo, oâng ta noùi vôùi vôï: Cho Tyø-kheo aên mau ñeå oâng ta ñi, keûo pheá boû vieäc haønh ñaïo. Ngöôøi vôï bieát yù choàng, khoâng muoán ñeå cho choàng theo taâm duïc, traùi vôùi leõ ñaïo, neân traû lôøi: Ñeå Tyø-kheo aên töø töø, chöù coù vieäc gì ñaâu gaáp? Ngöôøi choàng noùi ba laàn nhö vaäy, Baït-nan-ñaø vaãn khoâng chòu ñi. OÂng Baø-la-moân beøn noùi: Chuùng toâi laø baïch y, baän roän nhieàu vieäc, naøo coù ñuû thôøi gian nhaøn roãi ñeå gaàn guõi nhaø cöûa, vôï con. Taïi sao thaày ngoài hoaøi khoâng ñi? Ai bieát caùc thaày tu phaïm haïnh? Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc

Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, trong nhaø aên, cuøng ngoài vôùi ngöôøi nöõ, phaïm Ba-daät-ñeà”. AÊn: Nam nöõ duøng tình aùi giao caûm nhau. Ngoài: Bieát trôû ngaïi vieäc laøm cuûa hoï maø vaãn ngoài. Tyø-kheo-ni cuõng

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 198

nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu nhieàu ngöôøi cuøng ngoài, hoaëc coù vaät ngaên che, hoaëc ngaøy vôï choàng hoï thoï taùm giôùi thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù boán möôi hai ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Baït-nan-ñaø thöôøng nhaän söï cuùng döôøng cuûa moät ngöôøi Baø-la-moân. Sau ñoù, Baït-nan-ñaø ñeán nhaø, oâng Baø-la-moân ñi khoûi, cuøng vôùi baø vôï ngoài choã vaéng. OÂng Baø-la-moân trôû veà, noùi vôùi baø vôï: Baø cuøng vôùi Tyø-kheo ngoài choã vaéng, thaønh thaät maø noùi, toâi khoâng nghi ngôø gì, nhöng ngöôøi ta thaáy, chaéc chaén hoï seõ noùi baø laøm ñieàu aùc, thöông toån ñeán Sa-moân vaø nhuïc cho gia moân mình. OÂng Baø-la-moân laïi noùi vôùi Baït-nan-ñaø: Thaønh thaät toâi khoâng nghi Ñaïi ñöùc, Ñaïi ñöùc neân caån thaän veà tieáng xaáu naøy. Ngöôøi vôï töï yû mình coù nhan saéc thu huùt, nhieàu con, giaøu coù vaø kheùo leùo neân quôû traùch oâng choàng: Toâi cuøng vôùi Tyø-kheo ngoài, coát yeáu laø khoâng di haïi ñeán oâng, chuyeän gì oâng phaûi noùi nhöõng lôøi toäi loãi nhö theá? OÂng Baø-la-moân noåi giaän, traùch Baït-nan-ñaø: Chuùng toâi laø baïch y coøn khoâng cuøng vôùi vôï cuûa ngöôøi khaùc ngoài choã vaéng, huoáng chi laø caùc thaày Sa-moân laïi laøm vieäc nhö vaäy, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùc quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng vôùi ngöôøi nöõ moät mình ngoài choã vaéng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù boán möôi ba ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Baït-nan-ñaø thöôøng nhaän söï cuùng döôøng cuûa moät Baø-la-moân, sau ñoù ñeán nhaø. OÂng Baø-la-moân khoâng coù ôû nhaø, Baït-nan-ñaø cuøng vôùi ngöôøi vôï Baø-la-moân ngoài choã troáng… cho ñeán caâu: Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch… nhö trong giôùi ngoài choã vaéng ñaõ noùi… baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng vôùi ngöôøi nöõ moät mình ngoài choã troáng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù boán möôi boán ----------

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 199

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, bieân cöông coù giaëc, Vua Ba- tö-naëc nghieâm leänh boán binh chuûng ñeå ñeán ñaùnh deïp. Luïc quaàn Tyø-kheo cuøng

nhau baøn taùn: Ta nghe nhaø Vua Quaùn ñaûnh, moãi khi chinh phaït, quaân nghi heát söùc trang nghieâm, oai veä. Chuùng ta chöa töøng thaáy, coù theå cuøng nhau ñeán xem sao. Luïc quaàn beøn ñeán beân ñöôøng, quaân tieân phong thaáy Tyø-kheo, giaän noùi: Hoâm nay, taïi sao chuùng ta gaëp ngöôøi khoâng toát theá naøy! Chuùng ta ôû taïi gia nhaøm chaùn khoâng muoán thaáy haïng ngöôøi naøy, hoâm nay haønh quaân laïi khoâng traùnh khoûi. Neáu nhaø Vua khoâng tin kính thì ta chaët ñaàu heát ñaùm naøy. Khi aáy, nhaø Vua töø xa troâng thaáy Luïc quaàn Tyø- kheo cuõng khoâng haøi loøng, lieàn baûo ngöôøi hoûi: Taïi sao caùc Ñaïi ñöùc coù maët nôi ñaây? Luïc quaàn traû lôøi: Chuùng toâi nghe nhaø Vua Quaùn ñaûnh khi xuaát traän thì ñoaøn quaân heát söùc oai nghieâm huøng haäu. Chuùng toâi chöa töøng thaáy neân cuøng ñeán xem. Nhaø Vua nghó ngôïi: Ai coù theå ñem vieäc naøy baïch vôùi Phaät! Nhaø Vua laïi nghó: Baïch khoâng baïch, Ñöùc Phaät cuõng töï bieát. Nhaø Vua lieàn laáy ñöôøng pheøn vaø göøng khoâ gôûi cho Luïc quaàn Tyø-kheo vaø noùi: Ñaïi ñöùc vì toâi mang vaät naøy veà daâng Ñöùc Phaät, vôùi taát caû loøng chí kính voâ löôïng cuûa toâi. Luïc quaàn chôø taøn cuoäc haønh quaân môùi trôû veà, ñem phaåm vaät nhaø Vua gôûi, daâng leân Ñöùc Phaät, thöa: Ñaây laø phaåm vaät vôùi taát caû loøng chí kính cuûa Vua, daâng cuùng döôøng Phaät. Ñöùc Phaät hoûi Luïc quaàn: Trong tröôøng hôïp naøo caùc oâng gaëp nhaø Vua? Luïc quaàn trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, baèng moïi caùch quôû traùch Luïc quaàn Tyø-kheo vaø noùi: Caùc oâng ngu si, laøm ñieàu phi phaùp. Khi quaân xuaát traän maø gaëp Sa-moân laø ñieàm khoâng toát. Ñieàu naøy caùc binh chuûng giaän döõ, cheâ traùch. Nhaø Vua cuõng böïc mình caùc oâng, cho neân môùi gôûi vaät naøy ñeán Ta. Quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo xem quaân ra traän, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu khôûi taâm muoán xem, chuaån bò, ñaõ baét ñaàu böôùc, thaáy maø khoâng nghe, hoaëc nghe maø khoâng thaáy, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Hoaëc nghe, hoaëc thaáy rieâng töøng binh chuûng trang phuïc, tieán veà phía tröôùc hay lui phía sau, ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu treân ñöôøng ñi, hoaëc choã kinh haønh gaëp maø khoâng ñöùng laïi xem thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù boán möôi laêm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, keû dò ñaïo luaän baøn: Nay Vua Ba-tö-naëc vaø caùc vò Ñaïi thaàn coù loøng tin chaùnh phaùp ñeàu khoâng coù

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 200

ôû nhaø, khoâng ai coù theå ngaên chaën ñöôïc vieäc laøm cuûa chuùng ta, chuùng ta seõ cuøng nhau hôïp löïc ñaøo oáng coáng cho nöôùc chaûy thoâng qua Kyø-hoaøn. Caùc Tyø-kheo nghe tin, noùi vôùi Öu-baø-taéc, Öu-baø-di: Quyù vò coù theå ñeán taâu vôùi nhaø Vua, chöù khaû naêng chuùng toâi khoâng theå ngaên caám ñöôïc. Ngay thôøi ñieåm aáy, nhaø Vua vaø Ñaïi thaàn AÁt Sö Ñaït Ña, Phuù-lan-na, Tu- ñaït-ña v.v... laâu ngaøy khoâng thaáy dung maïo caùc Tyø-kheo, sai ngöôøi ñeán thænh. Caùc Tyø-kheo baøn noùi: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta ñeán nôi quaân traän,

chaéc chaén khoâng coù tröôøng hôïp keû dò ñaïo ñaøo oáng coáng cho nöôùc chaûy qua Kyø-hoaøn. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo ñeán trong quaân traän. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy, beøn nhaän lôøi môøi thænh cuûa nhaø Vua. Khi ñeán nôi ñem vaán ñeà taâu vôùi Vua. Vua lieàn ra leänh keû naøo ñaøo oáng coáng cho nöôùc chaûy qua Kyø-hoaøn seõ bò gieát caû hoï. Truyeàn leänh xong, nhaø Vua thieát leã cuùng döôøng caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñaõ nhaän ñöôïc thöùc aên ngon boå roài laïi khoâng chòu ra veà. Caùc quaân nhaân cheâ traùch, noùi: Nôi ñaây khoâng phaûi laø truù xöù A-lan-nhaõ, chuùng toâi laø baïch y khoâng theå traùch khoûi quaân traän, coøn Sa-moân lyù do gì laïi ôû nôi ñaây?! Hoaëc coù ngöôøi laïi noùi: Caùc Tyø-kheo naøy khoâng tin öa Phaät phaùp, choã naøo coù ñöôïc thöùc aên ngon boå beøn ôû, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø- kheo thöa:Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo coù nhaân duyeân tôùi trong quaân traïân cho ñeán hai, ba ñeâm, neáu quaù, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tuy coù nhaân duyeân maø duøng thö tín giaûi quyeát ñöôïc thì neân duøng thö tín, tröôøng hôïp caàn phaûi ñích thaân ñi môùi ñi. Söï vieäc xong neân trôû veà lieàn, khoâng ñöôïc ôû laïi ñeâm. Neáu vieäc chöa xong neân ôû laïi moät ñeâm, moät ñeâm khoâng xong neân ôû laïi ñeâm thöù hai, neáu laïi khoâng xong neân ôû laïi ñeâm thöù ba, vieäc xong hay khoâng xong, ôû quaù ñeâm thöù ba, phaïm Ba-daät-ñeà. Vieäc xong lieàn phaûi trôû veà khoâng neân ôû laïi ñeâm, ôû thì phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo- ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù boán möôi saùu ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo tôùi trong quaân traän ôû laïi ba ñeâm, xem binh lính caàm binh tröôïng daøn traän cho ñeán chieán ñaáu, chieán só thaáy Tyø-kheo noåi giaän noùi: Haïng ngöôøi xui xeûo naøy laïi ñeán

ñaây. Neáu nhaø Vua khoâng tin öa Phaät phaùp, ta seõ chaët ñaàu ñaùm naøy tröôùc khi gieát giaëc. Nhaân ñoù binh só loaïn chieán, baén nhaèm caùc Tyø-kheo, bò thöông nhieàu. Caùc Tyø-kheo cuøng dìu nhau veà laïi choã ôû. Ngöôøi ñi ñöôøng thaáy vaäy cuõng ñeàu giaän noùi: Nhö caùc Sa-moân naøy bò baén gieát laø phaûi, khoâng coù côù gì ñi xem traän laøm chi, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Baïch Theá Toân, coù söï thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo coù nhaân duyeân vaøo trong quaân traän hai, ba ñeâm, ñeå xem quaân traän chieán ñaáu, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu xem chim, thuù ñaáu ñaù, phaïm Ñoät-kieát-la.

Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù boán möôi baûy ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, coù Tyø-kheo teân laø A-leâ-tra phaùt sinh taø kieán aùc, noùi: Toâi hieåu roõ lôøi Phaät daïy: Phaät noùi phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï khoâng chöôùng ñaïo. Caùc Tyø-kheo hoûi: Thaät söï oâng coù noùi: OÂng hieåu roõ lôøi Phaät daïy: Phaät noùi phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï khoâng chöôùng ñaïo hay khoâng? A-leâ-tra noùi: Ñuùng nhö theá. Caùc Tyø-kheo laïi hoûi: Taïi sao oâng hieåu nhö vaäy? A-leâ-tra noùi: Tröôøng hôïp naøy coù hai Tröôûng giaû Chaát Ña, Tu-ñaït-ña vaø caùc Öu-baø-taéc ñeàu soáng vôùi naêm duïc, bò duïc chi phoái, bò duïc thieâu ñoát, nay ñeàu ñaéc ñaïo quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A na haøm. Laïi coù caùc ngoaïi ñaïo khoâng boû ñònh kieán cuûa mình, xuaát gia trong chaùnh phaùp cuõng ñöôïc boán quaû Sa-moân. Do vaäy, cho neân taùc ñoäng toâi hieåu nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo muoán cho ñöông söï boû taø kieán aùc naøy neân can giaùn, baûo: Thaày chôù noùi nhö vaäy, chôù huûy baùng Ñöùc Theá Toân, chôù vu khoâng Ñöùc Theá Toân, Ñöùc Theá Toân khoâng noùi nhö theá. Thaày neân boû taø kieán aùc ñoù ñi. Ñöùc Theá Toân baèng moïi phöông tieän quôû traùch duïc, noùi duïc nhö ñoáng xöông ñoû, cho ñeán nhö chaát ñoäc. Neáu thoï höôûng naêm duïc, bò duïc thieâu ñoát, bò meâ loaïn vì caûm giaùc duïc vaø caùc ngoaïi ñaïo khoâng boû kieán giaûi cuõ cuûa mình maø ñaït ñöôïc boán quaû Sa-moân ñeàu laø nhöõng vieäc khoâng theå coù. Caùc Tyø-kheo can giaùn nhö vaäy, song ñöông söï laïi taêng theâm taø kieán, kieân trì khoâng boû. Caùc Tyø-kheo beøn ñeán choã Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, baïch: Baïch Ñaïi ñöùc, A-leâ-tra khôûi taø kieán nhö vaäy: (trình baøy ñaày ñuû nhö treân) cuùi xin Toân giaû ruû loøng thöông khuyeán

duï can giaùn cho boû vieäc aáy. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát chaáp thuaän baèng caùch im laëng. Toân giaû ñeán ngay choã A-leâ-tra ôû, hoûi chaøo thaêm vieáng roài ngoài qua moät beân, hoûi: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? A-leâ-tra traû lôøi: Ñuùng nhö vaäy (noùi ñaày ñuû nhö tröôùc). Toân giaû Xaù-lôïi-phaát can giaùn: Thaày chôù neân noùi nhö vaäy. Nhöõng ñieàu thaày noùi laø phi phaùp, phi luaät. Baèng moïi caùch Toân giaû quôû traùch, Tyø-kheo kia vaãn kieân trì khoâng boû. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy ñaày ñuû roài thöa: Cuùi xin Ñöùc Theá Toân ruû loøng thöông xoùt khuyeán duï Tyø-kheo A-leâ-tra xaû boû taø kieán aùc. Ñöùc Phaät lieàn baûo moät Tyø-kheo: OÂng keâu A-leâ-tra ñeán ñaây. Vò kia vaâng lôøi ñeán baûo A-leâ-tra: Ñöùc Ñaïi sö goïi thaày. A-leâ-tra lieàn ñeán, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân Phaät roài ñöùng qua moät beân. Ñöùc Phaät hoûi A-leâ-tra: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? A-leâ-tra thöa: Baïch Theá Toân, thaät söï con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Taïi sao oâng hieåu Ta noùi nhö theá? A-leâ-tra traû lôøi nhö tröôùc. Ñöùc Phaät noùi: OÂng laø ngöôøi ngu si. OÂng chôù neân huûy baùng Nhö Lai, chôù neân vu khoáng Nhö Lai. Taïi sao vaäy? Ta noùi phaùp chöôùng ñaïo. Neáu thoï höôûng naêm duïc, bò löûa duïc thieâu ñoát, bò caûm giaùc duïc laøm meâ loaïn, vaø ngoaïi ñaïo khoâng xaû kieán giaûi cuõ

maø chöùng ñaït boán quaû Sa-moân laø ñieàu khoâng theå coù. Ñöùc Theá Toân khuyeân daïy nhö vaäy maø A-leâ-tra vaãn khoâng boû. Ñöùc Phaät laïi noùi: Ta thaáy oâng khôûi taø kieán aùc, ñoù laø huûy baùng Ta, laø vu khoáng Ta, oâng trôû veà laïi truù xöù, Ta töï hoûi laïi caùc Tyø-kheo khaùc. A-leâ-tra ñi roài, Ñöùc Phaät muoán bieát roõ taø kieán aùc cuûa Tyø-kheo kia, neân hoûi caùc Tyø-kheo: Caùc oâng hieåu lôøi noùi cuûa Ta coù nhö A-leâ-tra hay khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Chuùng con khoâng hieåu nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân hoûi: Caùc oâng hieåu theá naøo? Caùc Tyø-kheo thöa: Phaät noùi phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï laø chöôùng ñaïo (noùi ñaày ñuû nhö tröôùc). Ñöùc Phaät daïy: Laønh thay! Caùc oâng ñaõ kheùo hieåu yù cuûa Ta noùi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Neân sai moät Tyø-kheo thaân thieän vôùi A-leâ-tra, nôi choã vaéng duøng lôøi meàm moûng can giaùn: Thaày chôù neân noùi nhö vaäy, chôù neân huûy baùng Phaät. Ñöùc Phaät daïy phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï laø chöôùng ñaïo. Thaày neân boû taø kieán aùc nhö vaäy. Boû thì toát, khoâng boû thì soá ñoâng Tyø-kheo ñeán can giaùn nhö treân. Boû thì toát, khoâng boû thì Taêng neân ñeán, cuõng can giaùn nhö treân, boû thì toát. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy can giaùn ba phen nhö vaäy. A-leâ-tra vaãn kieân trì khoâng boû. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, chuyeån lôøi quôû traùch A-leâ-tra roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo noùi nhö vaäy: Nhö choã toâi hieåu, nhöõng gì Ñöùc Phaät daïy laø phaùp chöôùng ñaïo thì thaät söï khoâng chöôùng ñaïo. Caùc Tyø-

kheo noùi vôùi Tyø-kheo naøy: Thaày chôù noùi nhö vaäy, chôù huûy baùng Phaät. Ñöùc Phaät noùi phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï laø chöôùng ñaïo. Thaày neân boû taø kieán aùc ñoù. Khi can giaùn nhö vaäy ñöông söï kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöùc hai, laàn thöù ba can giaùn maø boû vieäc naøy thì toát. Khoâng boû, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo kia khoâng boû taø kieán aùc, caùc Tyø-kheo hoaëc thaáy hoaëc nghe, sai moät Tyø-kheo can giaùn nôi choã vaéng, neáu ñöông söï boû thì trao cho moät Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng boû thì soá ñoâng Tyø-kheo ñeán can giaùn, chòu boû, thì trao cho hai Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng boû thì Taêng ñeán can giaùn, chòu boû, thì trao cho ba Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng boû neân Baïch-töù-yeát-ma ñeå can giaùn. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø sinh taø kieán aùc noùi nhö vaày: Nhö choã toâi hieåu, nhöõng gì Ñöùc Phaät noùi laø phaùp chöôùng ñaïo, söï thaät khoâng chöôùng ñaïo. Taêng ñaõ can giaùn: Chôù noùi nhö vaäy, chôù huûy baùng Phaät, chôù vu khoáng Phaät. Ñöùc Phaät noùi phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï laø chöôùng ñaïo. Taêng can giaùn nhö vaäy ñöông söï kieân trì khoâng boû. Nay Taêng Yeát-ma can giaùn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Taùc baïch roài neân noùi: Taêng ñaõ baïch roài, thaày neân boû taø kieán aùc ñoù ñi. Neáu ñöông söï chòu boû thì trao cho boán Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng boû thì neân xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø noùi nhö vaày: Theo choã toâi hieåu, nhöõng gì Ñöùc Phaät

noùi laø chöôùng ñaïo, söï thaät khoâng chöôùng ñaïo. Taêng ñaõ can giaùn: Chôù noùi vaäy, chôù huûy baùng Phaät, chôù vu khoáng Phaät. Phaät noùi phaùp chöôùng ñaïo, söï thaät laø chöôùng ñaïo. Taêng can giaùn nhö theá, ñöông söï kieân trì khoâng boû. Nay Taêng Yeát-ma can giaùn. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp nhaän thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Xöôùng roài neân noùi: Taêng ñaõ Yeát-ma laàn thöù nhaát roài, thaày neân boû taø kieán aùc aáy ñi. Neáu ñöông söï chòu boû thì trao cho naêm Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng chòu boû thì neân xöôùng laàn thöùc hai nhö treân. Xöôùng xong laïi noùi: Taêng ñaõ Yeát-ma laàn thöù hai roài, thaày neân boû taø kieán aùc aáy ñi. Neáu boû thì trao cho saùu Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng boû neân xöôùng laàn thöù ba. Xöôùng laàn thöù ba chöa xong maø boû cuõng trao cho saùu Ñoät-kieát-la hoái quaù. Yeát-ma laàn thöù ba roài, boû hay khoâng boû cuõng phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù boán möôi taùm ----------

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 204

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo bieát A-leâ-tra khoâng boû taø kieán aùc cuøng ngoài, cuøng lôøi trao ñoåi, cuøng nguû, cuøng laøm vieäc. Caùc Tyø-kheo quôû traùch, noùi: A-leâ-tra khoâng boû taø kieán aùc, Taêng ñaõ Yeát- ma roài, taïi sao caùc thaày cuøng ngoài, cuøng chuyeän vaõn, cuøng nguû, cuøng laøm vieäc? Caùc Tyø-kheo nghe khoâng haøi loøng. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu caùc Tyø-kheo bieát Tyø-kheo kia khoâng nhö phaùp saùm hoái, khoâng boû taø kieán aùc, cuøng ngoài, cuøng noùi, cuøng nguû, cuøng laøm vieäc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo noùi chuyeän laâu hay mau, moãi lôøi noùi phaïm moät Ba-daät-ñeà, cuøng ngoài, moãi laàn ngoài phaïm moät Ba-daät-ñeà, cuøng nguû, moãi laàn nguû phaïm moät Ba-daät-ñeà, cuøng laøm vieäc, moãi vieäc laøm phaïm Ba- daät-ñeà. Tuy xaû taø kieán aùc, Taêng chöa giaûi Yeát-ma, cuõng phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu khôûi taø kieán aùc, Taêng chöa Yeát-ma, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng bieát, cho ñeán Yeát-ma khoâng nhö phaùp thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù boán möôi chín ----------

Ñöùc Phaät ôû thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø coù hai Sa-di sinh taø kieán aùc, noùi nhö vaày: Nhö choã toâi hieåu Ñöùc Phaät daïy: Thoï höôûng naêm duïc khoâng coù gì chöôùng ñaïo... cho ñeán caâu: Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät, nhö trong giôùi A-leâ-tra sinh taø kieán aùc ñaõ noùi: Ñöùc Phaät lieàn ra leänh moät Tyø-kheo: OÂng keâu hai Sa-di kia ñeán ñaây. Vaâng lôøi Phaät Tyø- kheo ñeán noùi: Ñaïi sö keâu hai oâng. Hai Sa-di voäi theo lôøi daïy ñeán ñaûnh leã saùt chaân Phaät, roài ñöùng lui qua moät beân. Ñöùc Phaät hoûi hai Sa-di: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät hoûi hai Sa-di:

Caùc oâng hieåu lôøi noùi phaùp cuûa Ta nhö theá naøo? Hai Sa-di traû lôøi nhö A-leâ-tra ñaõ noùi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Neân goïi hai Sa-di naøy ñeán giöõa Taêng daïy baûo hoï xaû boû, neáu boû thì toát, khoâng boû, Taêng neân Baïch-töù-yeát-mA-dieät taãn. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Sa-di teân laø khoâng xaû boû taø kieán. Nay Taêng trao cho phaùp dieät taãn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Laïi xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Sa-di teân laø... khoâng boû taø kieán aùc. Nay Taêng trao cho phaùp dieät taãn. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù

hai, laàn thöù ba cuõng xöôùng nhö vaäy. Taêng trao cho Sa-di teân... phaùp dieät taãn roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Hai Sa-di kia ñaõ bò Taêng dieät taãn roài, beøn du haønh trong nhaân gian. Traùi laïi, Baït-nan-ñaø nuoâi hai Sa-di kia laïi cuøng noùi chuyeän, cuøng nguû. Caùc Tyø-kheo noùi: Taêng ñaõ Yeát-mA-dieät taãn hai Sa-di naøy roài, thaày chôù neân nuoâi, chôù neân cuøng noùi chuyeän, cuøng nguû. Baït-nan-ñaø noùi: Sa-di naøy laø anh cuûa toâi, neáu toâi khoâng chaêm soùc thì ai chaêm soùc? Ai coù theå baûo hoä söï coâ ñôn, khoå sôû, ñeå hoï ñöôïc an laïc?! Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Sa-di noùi nhö vaày: Nhö choã toâi hieåu, nhöõng gì Phaät noùi, thoï höôûng naêm duïc, khoâng trôû ngaïi gì ñoái vôùi ñaïo. Caùc Tyø- kheo noùi vôùi Sa-di naøy: Ngöôøi ñöøng noùi nhö vaäy, ñöøng huûy baùng Phaät, ñöøng vu khoáng Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Thoï höôûng naêm duïc thaät söï coù trôû ngaïi ñoái vôùi ñaïo. Naøy Sa-di! Ngöôi neân xaû boû taø kieán aùc naøy. Khi daïy baûo nhö vaäy, Sa-di kieân trì khoâng boû, neân daïy baûo laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba daïy baûo, Sa-di boû thì toát, neáu khoâng boû, caùc Tyø-kheo neân noùi vôùi Sa-di aáy: Ngöôi ñi ñi! Töø nay ngöôi ñöøng noùi Phaät laø thaày cuûa toâi, ñöøng ñi theo sau Tyø-kheo, nhö caùc Sa-di khaùc. Caùc Sa-di khaùc ñöôïc cuøng phoøng Tyø-kheo nguû hai ñeâm, ngöôi cuõng khoâng ñöôïc pheùp ñieàu ñoù. Ngöôi laø ngöôøi ngu si neân ñi khoûi choã naøy, ñöøng ôû nôi ñaây nöõa. Neáu Tyø-kheo bieát Sa-di bò dieät taãn nhö vaäy maø nuoâi döôõng, cuøng ôû, cuøng noùi chuyeän vôùi hoï, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-ni-di, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm möôi ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Tröôûng laõo Ca-löu-ñaø-di khoâng thích thaáy Tyø-kheo xaáu, cuõng khoâng thích thaáy caùc loaøi chim quaï. Luùc naøy, coù baày quaï taäp trung ñaäu treân noùc nhaø, laïi coù caùc baïch y caàm cung ñeán tìm baén. Ca-löu-ñaø-di noùi: Caùc loaøi chim quaï naøy ñaày ñuû möôøi phaùp cuûa Tyø-kheo teä aùc: 1. Boûn seûn. 2. Tham lam. 3. Maët ñaùng gheùt. 4. Chòu nhuïc.

5. Xaáu xí. 6. Khoâng töø bi. 7. Mong caàu. 8. Khoâng nhaøm ñuû. 9. Chöùa ñeå. 10. Öa queân. Loaøi chim naøy coù ñuû möôøi phaùp nhö vaäy, caùc ngöôøi muoán gieát noù khoâng? Ngöôøi khoâng tin toäi phöôùc noùi: Muoán gieát. Ca-löu-ñaø-di lieàn laáy caây cung vaø hoûi moïi ngöôøi: Muoán baén choã naøo? Coù ngöôøi noùi: Baén con maét beân traùi. Ca-löu-ñaø-di baén ngay nôi con maét beân traùi, chim cheát. Laïi coù ngöôøi noùi: Baén con maét beân phaûi. Ca-löu-ñaø-di lieàn baén ngay nôi con maét beân phaûi, chim cheát. Chæ trong choác laùt maø caû chuïc con chim bò cheát. Caùc ngöôøi khoâng tin Phaät phaùp cheâ traùch, noùi: Ñaùm Sa-moân naøy thöôøng noùi töø bi, hoä nieäm chuùng sinh, maø nay gieát haïi moät caùch voâ ñaïo, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Ca-löu-ñaø-di: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñoaïn maïng suùc sinh, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tröôøng hôïp caùc Tyø-kheo treân ñöôøng ñi, hoaëc keùo vaät duïng, hoaëc hong baùt, ngoä saùt caùc loaøi truøng, sinh loøng aân haän, coù ngöôøi hoái quaù xuaát toäi, ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Ngoä saùt chuùng sinh maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo coá taâm ñoaït maïng chuùng sinh, phaïm Ba-daät-ñeà”. Suùc sinh: Tröø loaøi roàng, ngoaøi ra ñeàu thuoäc suùc sinh. Coá taâm ñoaït maïng: Coá taâm muoán gieát, tröôùc khi gieát haïi. Neáu ñoaït maïng suùc sinh, tuøy theo nhieàu ít, ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm möôi moát ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi ñeán truù xöù cuûa Luïc quaàn Tyø-kheo. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi naûy ra yù nghó: Soá Tyø-kheo naøy coù taâm hoå theïn, tri tuùc, thieåu duïc, nay ñeán ñaây chaéc thaáy loãi laàm cuûa ta. Chuùng ta neân taïo ra phöông caùch khieán hoï sinh nghi hoái. Ñaõ sinh nghi hoái roài chaéc hoï seõ trôû veà choã cuûa thaày hoï. YÙ nghó

ñi lieàn vôùi haønh ñoäng, Luïc quaàn lieàn noùi: Quyù vò ñaõ kheùo thoï giôùi Cuï tuùc roài chöù? Thoï giôùi coù giôùi tröôøng hay khoâng? Yeát-ma coù nhö phaùp hay khoâng? Khoâng phaïm Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Ba-daät-ñeà, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Ñoät-kieát-la hay khoâng? Coù kheùo phoøng hoä thaân khaåu hay khoâng? Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuûa quyù vò tröôùc kia coù kheùo thoï giôùi Cuï tuùc, cho ñeán kheùo hoä thaân khaåu khoâng? Nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi thöa: Chuùng con khoâng töï bieát, cuõng khoâng bieát Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ theá naøo! Nay chuùng con xin thöa hoûi Ñaïi ñöùc, xin Ñaïi ñöùc chæ veõ cho chuùng con: Khi chuùng con thoï giôùi Cuï tuùc, vaø Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuûa chuùng con, taát

caû coù nhö phaùp khoâng? Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Neáu toâi coù noùi thaät thì caùc oâng cuõng khoâng tin. Caùc oâng neân hoûi ngöôøi naøo caùc oâng töøng tin caäy. Khi aáy, Thaäp thaát quaàn beøn ñeán choã thaày mình ñeå hoûi söï vieäc treân. Thaày cuûa hoï traû lôøi: Moïi vieäc cuûa caùc con ñeàu nhö phaùp vaø xöa kia ta thoï giôùi cuõng nhö phaùp. Nhöng ai laø ngöôøi gaây söï nghi hoái aáy. Thaäp thaát quaàn thöa: Chính Luïc quaàn Tyø-kheo laø ngöôøi gaây nghi hoái naøy. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo khieán caùc Tyø-kheo sinh nghi ngôø, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tröôøng hôïp coù Tyø-kheo phaïm toäi, loøng sinh nghi ngôø, hoûi caùc Tyø-kheo:Toâi phaïm caùc vieäc nhö vaäy, nhö vaäy, thuoäc veà nhöõng toäi naøo? Caùc Tyø-kheo ñöôïc hoûi, laïi nghó ngay ñeán lôøi Phaät daïy: Ñöùc Phaät ñaõ kieát giôùi, khoâng cho pheùp khieán caùc Tyø-kheo sinh nghi ngôø. Do theá, caùc Tyø- kheo phaûi traû lôøi: Khoâng bieát, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng muoán khieán sinh nghi ngôø, maø noùi roõ choã toäi cuûa hoï phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo coá yù khieán Tyø-kheo khaùc sinh nghi ngôø khôûi yù nieäm: khieán Tyø-kheo kia sinh khoå naõo, duø chæ trong choác laùt, phaïm Ba-daät-ñeà”. Nghi ngôø: Nghi veà choã sinh, nghi veà thoï giôùi, nghi veà phaïm giôùi, nghi veà y phuïc. Neáu laøm cho Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni nghi ngôø, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø- kheo-ni khieán cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni sinh nghi ngôø, phaïm Ba-daät-ñeà. Laøm cho Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni nghi ngôø, phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni taïo ra nghi ngôø cho naêm chuùng, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm möôi hai

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 208

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo coù theá löïc ngaên Yeát-ma vaø giaûi Yeát-ma cuûa Taêng, Taêng khoâng nghe theo thì hoï ñöùng daäy boû ñi, ñeán choã Tyø-kheo bò ñuoåi, noùi: Thaày ñöøng öu saàu, toâi ñaõ yeåm trôï thaày, ngaên Yeát-ma cuûa Taêng. Taêng khoâng theo yù toâi, toâi lieàn ñöùng daäy boû ñi, nhö vaäy Yeát ma aáy khoâng thaønh. Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán choã Tyø-kheo ñöôïc giaûi Yeát-ma, noùi: Thaày ñöøng töôûng laø Taêng ñaõ giaûi Yeát-ma cho thaày. Khi Taêng giaûi Yeát-ma, toâi ñaõ ngaên, Taêng khoâng theo yù toâi, toâi lieàn boû ñi. Nhö vaäy laø Yeát-ma giaûi khoâng thaønh, nay thaày coù theå töï caàu Taêng ñeå giaûi. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khi Taêng xöû ñoaùn söï, ñöùng daäy boû ñi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, caùc

Tyø-kheo coù vieäc caàn ñi maø khoâng daùm ñi, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo, coù vieäc caàn, trao duïc, roài ñöùng daäy ñi. Trao duïc: Noùi vôùi moät ngöôøi: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm, nay Taêng xöû ñoaùn söï, toâi Tyø-kheo teân laø nhö phaùp Taêng söï, xin trao duïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khi Taêng ñoaùn söï, khoâng trao duïc, ñöùng daäy boû ñi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Taêng ñoaùn söï: baïch yeát-ma, baïch nhò, Baïch-töù-yeát-ma. Neáu Yeát-ma trong thaát, tuøy theo ra khoûi thaát bao nhieâu laàn thì moãi laàn phaïm moät Ba-daät-ñeà. Neáu Yeát-ma nôi choã ñaát troáng, moãi laàn ñi caùch Taêng moät taàm thì phaïm moät Ba-daät-ñeà. Neáu ngöôøi coù thaàn thoâng thì ñi caùch ñaát boán ngoùn tay, phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Taêng khoâng Yeát-ma ñoaùn söï maø boû ñi ra thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu nôi phoøng rieâng ñoaùn söï, ñeán roài boû ra ñi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Neáu Taêng khoâng Yeát-ma ñoaùn söï vaø ñoaùn söï nôi phoøng rieâng, Sa-di ñöôïc ôû trong ñoù, neáu ñöùng daäy ñi phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni cuõng nhö vaäy. Neáu Taêng khoâng nhö phaùp Yeát-ma, khoâng gôûi duïc, ñöùng daäy boû ñi, khoâng phaïm. Xong giôùi thöù naêm möôi ba ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo (nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi) ñeán truù xöù cuûa Luïc quaàn Tyø-kheo, cuøng nhau thoïc leùt. Coù moät Tyø-kheo bò nhieàu Tyø-kheo thoïc leùt, khoâng

ngaên ñöôïc côn cöôøi, neân bò heát hôi, cheát. Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo thöông khoùc. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo hoûi: Taïi sao khoùc keå nhö theá? Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo thöa: Coù moät Tyø-kheo bò cöôøi giõõn quaù trôùn neân cheát, cho neân chuùng con thöông khoùc. Caùc Tröôûng laõo laïi hoûi: Vì sao ñöa ñeán söï vieäc nhö theá? Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo thöa: Chuùng con cuøng nhau thoïc leùt, vò aáy khoâng chaën ñöôïc côn cöôøi neân nguùt hôi cheát. Caùc Tyø-kheo quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo thoïc leùt Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo thoïc leùt Sa-di, cho ñeán suùc sinh, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm möôi boán ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo ñeán soâng A-di-la laáy nöôùc, nhaân ñoù xuoáng taém, bôi loäi, laën huïp vui ñuøa, taùt nöôùc leân nhau. Vua Ba-tö-naëc cuøng phu nhaân Maït-lôïi, leân treân laàu cao, töø xa nhìn thaáy. Vua noùi vôùi phu nhaân: Ruoäng phöôùc cuûa “mình” kia kìa. Phu nhaân taâu vôùi Vua: Ñöùc Phaät chöa cheá giôùi, tuoåi nhoû xuaát gia, chöa hieåu giaùo phaùp, “mình” ñöøng thaáy vaäy, sinh loøng khoâng tin kính ñoái vôùi caùc Tyø-kheo khaùc,

ñeå roài thoï khoå laâu ñôøi. Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo vui chôi ñuû kieåu roài ñöùng treân maët nöôùc maëc y. Phu nhaân thaáy, taâu vôùi Vua: “Mình” thöû xem kìa, ruoäng phöôùc cuûa em thôø laø ñoù. Maëc y xong, Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo laáy bình nöôùc neùm leân hö khoâng roài bay theo ñeå laáy. Töø treân laàu nhìn qua gioáng nhö nhaïn chuùa. Phu nhaân laïi taâu vôùi Vua: Kìa “mình” laïi xem ruoäng phöôùc cuûa em thôø laø ñoù. Nhaø Vua raát hoan hyû, loøng kính tin caøng taêng. Ngay sau ñoù, phu nhaân baûo Baø-la-moân Na-laân Giaø: Ngöôi ñeán choã Ñöùc Phaät ñeå kính trình vieäc naøy. Na-laân Giaø vaâng leänh ñeán trình söï vieäc. Ñöùc Phaät vì oâng noùi phaùp, chæ baøy choã lôïi ích, vui möøng, roài Phaät baûo ñi veà. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Kính baïch Theá Toân coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñuøa giôõn trong nöôùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ñuøa giôõn trong nöôùc cho ñeán duøng ñoà ñöïng nöôùc ñeå taït vôùi nhau, ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu vaét tuyeát, cho ñeán thoåi söông treân

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 210

ñaàu ngoïn coû ñeå chôi, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng nhaèm muïc ñích ñeå ñuøa giôõn thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù naêm möôi laêm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân chöa caám Tyø- kheo cuøng ngöôøi nöõ ñoàng nhaø nguû, neân hoaëc coù moät Tyø-kheo vaø moät ngöôøi nöõ, hoaëc nhieàu Tyø-kheo vaø soá ít ngöôøi nöõ, hoaëc soá ít Tyø-kheo vaø nhieàu ngöôøi nöõ ñoàng nhaø nguû, do vaäy sinh taâm nhieãm ñaém, coù ngöôøi hoaøn tuïc, coù ngöôøi laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Cö só thaáy cheâ traùch, noùi: Caùc Sa-moân naøy cuøng ngöôøi nöõ ñoàng nhaø nguû, so vôùi baïch y ñaâu khaùc gì, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Khi aáy, coù ngöôøi ñaøn baø tuoåi treû, choàng cheát, naûy ra yù nghó: Nay ta neân baèng caùch naøo ñeå tìm ngöôøi vöøa yù. Ngöôøi ñaøn baø aáy laïi nghó: Ta khoâng theå ñeán goõ cöûa töøng nhaø, chi baèng laøm moät khaùch xaù ñeå cho ngöôøi taïi gia hay xuaát gia ñeán taïm nghæ theo yù muoán cuûa hoï, töø ñoù mình seõ choïn moät ngöôøi. Baø ta lieàn thöïc hieän ñuùng yù ñoà. Baø boá caùo khaùch ñi ñöôøng: Ai caàn nghæ ñeâm thì ñeán nghæ. Khi aáy, A-na-luaät ñeán thoân kia thì trôøi ñaõ xaåm toái, tìm nôi nghæ laïi ñeâm, coù ngöôøi giôùi thieäu tôùi nôi nhaø baø ta. A-na-luaät lieàn ñeán xin taïm truù qua ñeâm. Tröôùc khi chöa xuaát gia, A-na-luaät voán ñaõ coù dung maïo ñeïp ñeõ, sau khi ñaéc ñaïo saéc töôùng coøn ñeïp hôn gaáp boäi. Ngöôøi ñaøn baø goaù choàng kia troâng thaáy A-na-luaät lieàn sinh taø yù: Nay ta coù cô hoäi ñöôïc moät ngöôøi choàng ñeïp trai. Baø ta lieàn chæ choã cho A-na-luaät vaøo nghæ. A-na-luaät vaøo nhaø ngoài kieát giaø. Ngoài chöa ñöôïc bao laâu thì coù ñoaøn khaùch buoân ñeán xin taù tuùc. Baø quaû phuï noùi: Tuy toâi laø chuû khaùch xaù naøy nhöng toâi ñaõ cho vò Tyø-kheo nghæ laïi ñeâm, quyù vò neân hoûi oâng ta. Ñoaøn khaùch buoân, theo lôøi ngöôøi

chuû khaùch xaù ñeán hoûi A-na-luaät. A-na-luaät noùi vôùi ngöôøi ñaøn baø: Neáu do toâi thì hoï ñöôïc pheùp ñeán ôû. Ñoaøn buoân lieàn vaøo khaùch xaù ñeå nghæ. Ngöôøi ñaøn baø kia laïi naûy ra yù nghó: Neân môøi Tyø-kheo vaøo nhaø trong, vì seõ coù ngöôøi ñeán baát ngôø nöõa. Baø ta lieàn vaøo trong nhaø traûi giöôøng toát, ñoát ñeøn roài môøi A-na- luaät. A-na-luaät vaøo nhaø trong roài ngoài kieát giaø, buoäc yù nieäm tröôùc maét. Sau khi moïi ngöôøi ñaõ nguû, ngöôøi ñaøn baø ñeán noùi vôùi A-na-luaät: Ñaïi ñöùc coù bieát chuû yù cuûa toâi khi laøm khaùch xaù naøy khoâng? A-na-luaät noùi: Chuû yù cuûa baø muoán caàu phöôùc ñöùc neân laøm phöôùc xaù naøy. Ngöôøi ñaøn baø kia noùi: Boån yù khoâng phaûi vaäy maø laø choïn ngöôøi laøm choàng. A-na-luaät noùi: Thöa baø, chuùng toâi khoâng theå laøm ñieàu aùc aáy, Ñöùc Theá Toân cheá phaùp

cuõng caám laøm ñieàu ñoù. Ngöôøi nöõ goùa choàng noùi: Toâi con nhaø quyù toäc, ôû ñoä tuoåi doài daøo söùc löïc, leã nghi hoaøn bò, cuûa caûi nhieàu, muoán vì Ñaïi ñöùc cung caáp moïi thöù caàn duøng, nguyeän Ñaïi ñöùc thuaän yù cho. A-na-luaät vaãn traû lôøi nhö tröôùc. Baø goaù choàng laïi coù yù nghó taùo baïo: Keû nam töû bò meâ hoaëc vì saéc, ta caàn loä hình ñeán ñöùng tröôùc maët. Theá laø baø thoaùt y ñeán ñöùng tröôùc A-na-luaät, vöøa cöôøi, vöøa noùi kheâu gôïi. A-na-luaät nhaém maét ngoài thaúng, quaùn töôûng ñoáng xöông ñoû. Baø ta laïi nghó: Ta vaän duïng khaû naêng ñeán theá maø vaãn khoâng thuyeát phuïc ñöôïc ñoái phöông, beøn leo leân giöôøng cuøng ngoài. Ngay töùc thôøi, A-na-luaät vuït leân hö khoâng. Baø ta raát ñoãi theïn thuøng, taâm sinh xaáu hoå, voäi vaøng maëc laïi y, chaáp tay hoái quaù, thöa: Baïch Ñaïi ñöùc, con thaät laø ngu si, nay con khoâng coøn nghó ñeán nhöõng yù nghó xaáu aùc ñoù nöõa, nguyeän Ñaïi ñöùc duõ loøng thöông tha thöù cho con saùm hoái. A-na-luaät noùi: Toâi nhaän söï saùm hoái cuûa baø vaø nhaân ñoù A- na-luaät giaûng noùi caùc phaùp vi dieäu. Ñoaïn ñaàu, chaëng giöõa hay ñoaïn sau cuûa baøi phaùp ñeàu thieän, yù nghóa thieän vaø höông vò thieän, ñaày ñuû töôùng thanh baïch phaïm haïnh. Baø goaù phuï nghe phaùp roài lieàn xa traàn, lìa caàu, ñaït maét phaùp thanh tònh. Baáy giôø, A-na-luaät laïi ñi ñeán choã Ñöùc Phaät thu- aät laïi söï vieäc, luoân caû vieäc cuûa caùc Tyø-kheo tröôùc, trình baøy ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùc quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng ngöôøi nöõ ñoàng nhaø nguû, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ngöôøi nöõ keå caû môùi sinh, vaø ngöôøi nöõ hai caên ñoàng nhaø nguû, Ba-daät-ñeà. Nhaø: Nhö trong giôùi cuøng ngöôøi chöa thoï Cuï tuùc ñaõ noùi. Neáu cuøng phi nhaân nöõ, suùc sinh nöõ, huyønh moân ñoàng nhaø nguû, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu nhaø coù lôïp, coù ngaên caùch, hoaëc ñaïi hoäi noùi phaùp, hoaëc meï hay chò em thaân thuoäc coù beänh maø coù ngöôøi nam töû hieåu bieát laøm baïn, khoâng naèm ñeàu khoâng phaïm. Xong giôùi thöù naêm möôi saùu ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-xaù-di. Luùc aáy, Ñöùc Theá Toân chöa caám Tyø-kheo uoáng röôïu. Coù caùc Tyø-kheo ôû trong haøng quaùn hay trong nhaø baïch y, uoáng nhieàu röôïu say tuùy luùy. Coù khi rôùt xuoáng haøo vaø va ñaàu vaøo vaùch, coù khi laøm cho y baùt beå, raùch, thöông toån ñeán thaân theå. Caùc baïch y thaáy cheâ traùch noùi: Chuùng ta laø baïch y coøn khoâng uoáng röôïu,

huoáng chi laø Sa-moân Thích töû boû ñôøi caàu ñaïo maø laïi uoáng röôïu quaù hôn ngöôøi ñôøi, khoâng xöùng maëc y hoaïi saéc caét roïc, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân töø nöôùc Caâu-xaù-di ñeán aáp Baït-ñaø-vieät. Khi aáy, nôi truù xöù cuûa Phaïm chí beän toùc coù moät con ñoäc long, thöôøng phun möa ñaù laøm haïi ruoäng vöôøn. Caùc cö daân ôû ñaáy thöôøng taâm nieäm: Trong soá Sa-moân, Baø-la-moân ai laø ngöôøi coù oai ñöùc coù theå haøng phuïc ñöôïc con roàng naøy! Nghe Ñöùc Phaät cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi ñeä töû tôùi aáp khoâng ai laø khoâng vui möøng, hoï keùo ñeán nghinh ñoùn, ñaûnh leã saùt chaân Phaät roài thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Nôi aáp naøy thöôøng coù moät con ñoäc long aùc, phaù hoaïi ruoäng vöôøn, chuùng con haèng taâm nieäm: Mong sao coù ñöôïc moät baäc ñaïi oai ñöùc ñeå haøng phuïc noù. Luùc naøy, Sa-kieät-ñaø ñang ñöùng phía sau quaït haàu Phaät, Ñöùc Phaät lieàn quay laïi hoûi: OÂng coù nghe caùc Cö só naøy trình baøy söï vieäc khoâng? Baïch Theá Toân, coù nghe. Laàn thöù hai, laàn thöù ba Phaät hoûi vaø Sa-kieät-ñaø traû lôøi cuõng nhö vaäy. Sa-kieät-ñaø lieàn coù yù nghó: Ñöùc Theá Toân Ba laàn hoûi laø yù muoán ta haøng phuïc con ñoäc long naøy. Ngay luùc aáy, Sa-kieät-ñaø ñeán tröôùc Phaät kính leã saùt chaân Ngaøi roài nhieãu quanh vaø lui ra. Ñi veà choã ôû cuûa roàng, vôùi yù nieäm: Nay ta neân haøng phuïc con roàng naøy, laøm theá naøo ñöøng ñeå noù hö hoaïi thaân theå, baèng caùch thu thaân noù nhoû laïi nhö caùi que caây. Sa- kieät-ñaø lieàn vaøo trong nhaø Phaïm chí, ngoài lui qua moät beân. Thaân con roàng beøn tuoân ra khoùi, thaân cuûa Sa-kieät-ñaø cuõng tuoân ra khoùi. Caû thaân con roàng thaønh löûa. Löûa nôi roàng bieán thaønh naêm saéc, löûa cuûa Sa-kieät- ñaø cuõng bieán thaønh naêm saéc. Theá laø Sa-kieät-ñaø thu hoùa thaân roàng nhoû laïi nhö caây que, boû vaøo trong bình baùt ñem ñeán choã Phaät. Sa-kieät-ñaø thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Ñoäc long aùc naøy ñaõ ñöôïc haøng phuïc, nay neân ñeå noù vaøo choã naøo? Ñöùc Phaät daïy: Neân ñeå noù nôi trung gian theá giôùi. Sa-kieät-ñaø vaâng lôøi Phaät daïy, trong chôùp nhoaùng nhö keû löïc só co duoãi caùnh tay, ñem noù ñeå nôi trung gian theá giôùi, roài trôû veà. Vaøo luùc naøy, Ñöùc Theá Toân coù yù muoán rôøi aáp Baït-ñaø-vieät trôû veà Caâu-xaù-di. Khi nghe Sa- kieät-ñaø haøng phuïc con ñoäc long, caùc Cö só aáp Baït-ñaø-vieät raát vui möøng, hoûi caùc Tyø-kheo: Sa-kieät-ñaø laø vò naøo? Khi aáy, Sa-kieät-ñaø ñang ñöùng phía sau Phaät. Caùc Tyø-kheo noùi: Ngöôøi ñöùng haàu phía sau Phaät ñaáy. Caùc Cö só lieàn ñeán tröôùc maët Sa-kieät-ñaø, kính leã saùt chaân vaø thöa: Xin Toân giaû nhaän lôøi thænh môøi cuûa chuùng con. Sa-kieät-ñaø im laëng nhaän lôøi. Caùc Cö só thöa: Ñaïi ñöùc caàn nhöõng thöùc aên gì? Sa-kieät-ñaø noùi: Khi toâi coøn laø baïch y, taùnh öa röôïu thòt. Cö só hoan hyû, voäi vaøng saém söûa ñaày ñuû. Sa-kieät-ñaø ñeán nhaø Cö só aáy

ñöôïc môøi aên. Sau khi aên thöt uoáng röôïu heát söùc no ñuû, trôû veà laïi Caâu-xaù-di. Vöøa luùc ñeán ngoaøi Taêng phoøng vì

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 213

quaù say, neân teù xuoáng ñaát, oùi möûa, y baùt vung vaõi lung tung. Qua thieân nhaõn, Ñöùc Theá Toân ñaõ töø xa nhìn thaáy, Ngaøi baûo Toân giaû A-nan: OÂng cuøng Ta ra ngoaøi Taêng phöôøng maø xem. Vaâng lôøi daïy. Toân giaû ñi theo Phaät ra ngoaøi Taêng phöôøng chöùng kieán söï thaät veà caûnh say söa. Ñöùc Phaät cuøng Toân giaû khieâng Sa-kieät-ñaø ñaët caïnh gieáng nöôùc. Ñöùc Phaät töï xaùch nöôùc doäi, coøn A-nan thì lau röûa saïch seõ, roài maëc y vaøo, ñeå naèm treân giöôøng daây, ñaàu höôùng veà Ñöùc Phaät. Trong giaây laùt, Sa-kieät-ñaø laïi xoay chuyeån mình, co chaân ñaïp Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Sa-kieät-ñaø tröôùc ñaây coù kính troïng Ñöùc Phaät khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Coù kính troïng. Ngaøi laïi hoûi: Hieän nay coøn kính hay khoâng? Baát kính! Caùc Tyø-kheo thöa. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Coù neân uoáng röôïu ñeå roài maát baûn tính toát hay khoâng? Ñaùp: Khoâng neân, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Tröôùc ñaây Sa-kieät-ñaø coù theå haøng phuïc ñoäc long, nay coù theå haøng phuïc ñöôïc con eånh öông hay khoâng? Ñaùp: Baïch Theá Toân, khoâng. Caùc Tyø-kheo laïi ñem vieäc xaûy ra tröôùc kia baïch ñaày ñuû vôùi Ñöùc Phaät. Do nhaân duyeân naøy, Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch caùc Tyø-kheo roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo uoáng röôïu phaïm Ba-daät-ñeà”. Ñöùc Phaät cheá giôùi caám roài, neân Sa-kieät-ñaø khoâng daùm uoáng röôïu. Song thoùi quen tröôùc kia, neân côn ghieàn noåi leân laø ñöùt hôi muoán cheát, aên uoáng laïi khoâng tieâu. Vì khoâng bieát phaûi giaûi quyeát theá naøo, do theá baïch Phaät. Ñöùc Phaät baûo: Cho ngöûi ñoà ñöïng röôïu. Ngöûi ñoà ñöïng röôïu khoâng qua côn thì: Cho moät ít röôïu vaøo trong baùnh, trong chaùo hay trong canh cho aên, neáu vaãn khoâng khoûi ñöôïc thì Ñöùc Phaät baûo: Cho pheùp duøng röôïu ñeå chöõa beänh aên khoâng tieâu. Sa-kieät-ñaø nhôø vaäy maø laønh côn nghieän. Keát quaû naøy ñöôïc baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Laønh roài neân töø töø phaûi boû röôïu, keå caû vieäc ngöûi ñoà ñöïng röôïu. Muoán khoâng laïi thaønh ngöôøi xaáu thì khoâng ñöôïc ngöûi röôïu nöõa. Coù thöù röôïu coù saéc röôïu, vò röôïu, höông röôïu. Coù thöù röôïu coù höông röôïu, khoâng coù vò röôïu. Coù thöù röôïu coù saéc röôïu, khoâng coù höông röôïu. Coù thöù röôïu khoâng coù saéc röôïu, höông vò röôïu, uoáng say, ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Coù loaïi chaúng phaûi röôïu, saéc röôïu, vò röôïu, höông röôïu, uoáng khieán cho ngöôøi say, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù loaïi chaúng phaûi röôïu, saéc röôïu, höông röôïu, vò röôïu khoâng khieán cho ngöôøi say, caàn uoáng thì cho uoáng nôi choã vaéng. Neáu Tyø-kheo uoáng röôïu, moãi laàn nuoát phaïm moät Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy, Thöùc-xoa-ma- na, Sa-di, Sa ni di, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm möôi baûy

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 214

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo khoâng kính Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, khoâng kính giôùi, coù caùc Tyø-kheo cuõng baét chöôùc nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo vaø caùc Tyø-kheo: Caùc oâng thaät söï coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùcTyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo khinh thaày, phaïm Ba- daät-ñeà". Tyø-kheo naøo khinh ba thaày vaø giôùi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu khinh Tyø-kheo khaùc phaïm Ñoät-kieát-la. Cho ñeán thaày sai queùt ñaát maø khoâng queùt, baûo queùt xuoâi gioù maø queùt ngöôïc gioù ñeàu phaïm Ñoät-kieát- la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa ni di, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm möôi taùm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-taùt-la, cuøng Ñaïi Tyø-kheo Taêng naêm traêm vò hoäi ñuû, höôùng tôùi aáp A-ñoà-tyø. Khi aáy, caùc Tyø-kheo nôi aáp naøy, nghe Ñöùc Phaät seõ ñeán, maø khoâng coù nhaø giaûng ñöôøng, beøn cuøng nhau phaùt coû ñaøo ñaát ñeå laøm... cho ñeán caâu: Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch, nhö trong giôùi caát giaûng ñöôøng ñaõ noùi. Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo töï mình ñaøo ñaát laáy ñaát, phaïm Ba-daät-ñeà". Khi ñaõ caám thì Luïc quaàn Tyø-kheo sai ngöôøi giöõ vöôøn, hay sai Sa- di ñaøo ñaát laáy ñaát, caùc Tyø-kheo thaáy, noùi: Ñöùc Phaät caám khoâng ñöôïc ñaøo ñaát, taïi sao nay caùc thaày laïi laøm nghieäp aùc naøy? Luïc quaàn traû lôøi: Toâi sai ngöôøi ñaøo. Caùc Tyø-kheo noùi: Sai ngöôøi ñaøo vôùi töï mình ñaøo coù khaùc gì ñaâu. Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo töï mình ñaøo ñaát hoaëc sai ngöôøi ñaøo, phaïm Ba-daät-ñeà". Coù moät baïch y cuùng vaät lieäu ñeå laøm nhaø cho Taêng. Sau thôøi gian khaù laâu ñeán thaêm, thaáy chöa caát, hoûi Tyø-kheo phuï traùch vieäc xaây caát: Taïi sao khoâng laøm cho mau roài ñeå toâi hoaøn thaønh phöôùc ñöùc? Vò aáy traû lôøi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi töï ñaøo ñaát hay sai ngöôøi ñaøo ñaát thì laøm sao laøm thaønh. Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu caàn ñaát thì neân noùi vôùi tònh

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 215

nhaân: "Bieát vieäc naøy, xem vieäc naøy". Toâi caàn nhö vaäy cho toâi nhö vaäy. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo töï tay ñaøo ñaát hoaëc sai ngöôøi ñaøo, noùi ñaøo nhö vaäy, phaïm Ba-daät-ñeà". Tyø-kheo-ni cuõng vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa ni di, khoâng coù vieäc gì maø ñaøo ñaát, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu laáy ñaát khoâ thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù naêm möôi chín ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo cuøng caùc Tyø-kheo tranh caõi. Tranh chaáp roài laïi ra ngoaøi cöûa leùn nghe. Nghe roài, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Taïi sao thaày noùi nhö vaäy? Vò kia hoûi: Thaày nghe noùi nhö vaäy? Ñaùp: Toâi ñöùng ngoaøi cöûa nghe. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe bieát vieäc aáy, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo nôi choã vaéng, leùn nghe Tyø khaùc noùi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Luùc naøy, coù caùc Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo tranh luaän ñeå toû roõ phaûi quaáy, coù Tyø-kheo ôû caùch vaùch nghe ñöôïc, sinh nghi: Ta haù khoâng phaïm Ba-daät-ñeà? Do ñoù, xuaát toäi hoái quaù, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo leùn nghe tranh luaän, lyù söï ñeå bieát phaûi quaáy maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng tranh chaáp roài leùn nghe, vôùi yù nieäm: Nhöõng gì caùc Tyø-kheo noùi, ta seõ ghi nhôù, phaïm Ba-daät-ñeà”. Leùn nghe Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa- di-ni noùi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni nghe Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni noùi, phaïm Ba-daät-ñeà, nghe Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni noùi, phaïm Ñoät- kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni nghe leùn naêm chuùng noùi, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù saùu möôi

---

Ñöùùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, coù moät nhoùm treû con möôøi baûy ñöùa, cha meï raát möïc thöông yeâu. Meï chuùng thöôøng hay nghó ngôïi: Con ta khoâng quen chòu khoù nhoïc, theå taùnh yeáu ñuoái, neân cho noù hoïc ngheà naøo thaät toát kheùo ñeå noù ñöôïc sung söôùng troïn ñôøi. Cha chuùng noùi: Neân cho noù hoïc keá toaùn, hoäi hoïa. Meï chuùng noùi: Cho hoïc hoäi hoïa sôï hö

maét, cho hoïc keá toaùn sôï ñau ngoùn tay, roài ñi ñeán ñau tim. Cha meï chuùng cuøng baøn tính: Neân cho noù xuaát gia trong doøng hoï Thích, ñôøi naøy khoûi phaûi laøm gì, ñôøi sau ñöôïc vui söôùng. Ñaùm ñoàng töû möôøi baûy ñöùa ñeàu muoán xuaát gia, cuøng nhau noùi: Chuùng ta caàn chôø Öu-ba-ly veà ñeå noùi lôøi töø bieät. Khi Öu-ba-ly veà ñeán choã caùc ñoàng töû, caùc ñoàng töû noùi: Baïn coù bieát chaêng? Chuùng toâi muoán xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Nhö Lai, chôø baïn veà ñeå noùi lôøi töø bieät. Öu-ba-ly nghe, cuõng muoán cuøng ñi xuaát gia, lieàn trôû veà xin cha meï. Cha meï lieàn cho pheùp, vôùi yù nghó: Neân cho noù laøm ñeä töû ai ñaây? Hai oâng baø laïi nghó: Taát-laêng-giaø-baø-ta ñem noù töø tay cuûa ñaùm giaëc trôû veà, nay neân cho noù laøm ñeä töû. Cha meï chuùng daãn ñeán Taát-laêng-giaø-baø-ta thöa: Baïch Ñaïi ñöùc! Ñaïi ñöùc ñoái vôùi ñöùa nhoû naøy laø keû ñaïi aân, nay toâi xin daâng noù cho Ñaïi ñöùc, xin nhaän noù laøm ñeä töû. Taát-laêng-giaø-baø-ta lieàn ñoä chuùng, cho thoï giôùi Cuï tuùc. Thoï giôùi roài, ban ñeâm, chuùng khoâng theå moät mình ñi ñeán nhaø veä sinh vaø nôi choã röûa tay,

phaûi coù ngöôøi daãn. Coù khi trôøi toái, thaáy thaày maø khoâng bieát, goïi laø quyû, thaát thanh keâu lôùn: Tyø-xaù-giaø! Tyø-xaù-giaø! (quyû! Quyû!). Thaày noùi ñöøng sôï, thaày ñaây chöù khoâng phaûi quyû ñaâu. Hoaëc ban ñeâm ñoøi aên, thaày noùi: Taêng coù thöùc aên, saùng sôùm seõ cho con aên. Ñoàng töû hoûi: Neáu Taêng khoâng coù thöùc aên thì laáy ôû ñaâu? Thaày noùi: Neáu Taêng khoâng coù thöùc aên thì seõ ñi xin. Ñoàng töû nghe nhö vaäy beøn lôùn tieáng khoùc, noùi: Tyø- kheo ñi xin veà thì chuùng con ñaõ cheát roài. Ban ñeâm Ñöùc Phaät nghe tieáng khoùc, hoûi Toân giaû A-nan: Tieáng treû nhoû ôû ñaâu khoùc ñoù? Toân giaû trình baøy ñaày ñuû vaán ñeà. Nhaân vieäc naøy, saùng sôùm Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Taát-laêng-giaø-baø-ta: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch: OÂng khoâng neân cho ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi thoï giôùi Cuï tuùc. Chöa ñuû hai möôi tuoåi phaàn nhieàu khoâng theå kham nhaãn, coù theå ñöa ñeán vieäc phaù giôùi. Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cho ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Luùc aáy, ñoàng töû Ca-dieáp khoâng ñuû hai möôi tuoåi thoï Giôùi Cuï tuùc, sau môùi bieát, sinh nghi, khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Ñoàng töû Ca-dieáp coù chöùng ñaéc gì khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Ñaéc Tu-ñaø-hoaøn. Ñöùc Phaät daïy: Ngöôøi naøy môùi laø ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc baäc nhaát, nhöng khoâng goïi laø Baïch-töù-yeát-ma thoï giôùi nhö phaùp. Nay cho pheùp tính tuoåi trong thai ñeå ñuû hai möôi tuoåi. Neáu vaãn chöa ñuû thì cho pheùp tính thaùng nhuaàn ñeå cho ñuû. Neáu khoâng ñuû laïi cho pheùp duøng ñeán naêm cuûa Sa-moân

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 217

ñeå cho ñuû. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo bieát ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi maø trao cho giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà”, Ngöôøi aáy khoâng ñaéc giôùi, caùc Tyø-kheo cuõng bò quôû traùch, nhö vaäy laø ñuùng phaùp. Chöa ñuû hai möôi, töôûng laø chöa ñuû hai möôi, nghi laø chöa ñuû hai möôi, phaïm Ba-daät-ñeà. Ñuû hai möôi, töôûng laø chöa ñuû, ñuû hai möôi maø nghi, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu bieát khoâng ñuû hai möôi, khôûi yù nieäm muoán cho thoï giôùi Cuï tuùc, cho ñeán taïo phöông tieän, cho ñeán Baïch-töù-yeát-ma chöa xong, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Yeát-ma laàn thöù tö xong, Hoøa thöôïng phaïm Ba-daät-ñeà, Sö Taêng khaùc phaïm Ñoät-kieát-la Xong giôùi thöù saùu möôi moát. ----------

Ñöùc Phaät ôû nöôùc Caâu-taùt-la, cuøng naêm traêm vò Ñaïi Tyø-kheo ñi ñeán thaønh Ca-duy-la-veä. Caùc ngöôøi gioøng hoï Thích nghe Phaät töø nöôùc Caâu- taùt-la ñeán, cuøng nhau laäp ra ñònh cheá: Neáu ai khoâng nghinh ñoùn Phaät seõ bò phaït naêm traêm kim tieàn. Do ñoù, lôùn beù ñeàu ra nghinh ñoùn Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì hoï giaûng noùi phaùp chæ baøy söï lôïi ích, khieán hoï hoan hyû, cuøng nhau thænh Phaät vaø Taêng an cö boán thaùng muøa haï, Ñöùc Theá Toân im laëng nhaän lôøi. Moãi ngöôøi ñeàu

tuøy theo khaû naêng cuùng döôøng, hoaëc moät gia ñình cuùng moät ngaøy cho ñeán möôøi ngaøy, hoaëc hai gia ñình cuùng moät ngaøy, cho ñeán möôøi gia ñình... hoaëc chæ cuùng moùn aên tröôùc hay moùn aên sau, hoaëc chæ laøm ñaùt baùt na, hoaëc chæ cuùng chaùo, hoaëc chæ cuùng nöôùc taém, hoaëc chæ cuùng nöôùc uoáng buoåi chieàu, hoaëc cuùng daàu thoa chaân, thoa tay, daàu thaép ñeøn. Luùc naøy, Thích-ma-nam khoâng coù ôû nhaø, chöa cuùng döôøng ñöôïc thöù gì, hoûi ngöôøi xung quanh: Vò naøo nhaän vaät cuùng döôøng cuûa toâi? Ñöôïc traû lôøi chöa coù ai nhaän. Laïi hoûi: Thöù naøo chöa ai cuùng döôøng Ñöùc Phaät vaø Taêng? Thöa thuoác trò beänh chöa ñöôïc ai cuùng. Thích-ma-nam xin cuùng thuoác chöõa beänh cho Phaät vaø Taêng trong boán thaùng muøa haï, baèng caùch hoaëc töï ñöa ñeán, hoaëc sai ngöôøi ñöa ñeán. Nhaø Vua laïi ñeán choã Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Ñaïi ñöùc caàn thuoác gì tuøy yù ñeán laáy. Luïc quaàn Tyø-kheo khôûi yù nghó: Nay Vua cuùng thuoác trò beänh cho Phaät vaø Taêng trong boán thaùng, hoaëc sai ngöôøi ñem ñeán hay töï ñem ñeán, laïi baûo ta töï ñeán nhaän, nhö theá laø taâm nhaø Vua coù söï khinh thöôøng chuùng ta. Chuùng ta chôø khi thaân toäc nhoùm hoïp, ñeán xin thöù thuoác khan hieám, chaéc nhaø Vua khoâng coù, phaûi bò hoå theïn. Luïc quaàn laïi nghó: Nhaø Vua naøy phöôùc ñöùc, cuõng coù theå laø khoâng thieáu thöù thuoác naøo. Tröôùc heát ta neân

tìm hieåu trong thieân haï thöù naøo khoâng coù roài seõ ñeán xin. Sau khi luïc loïi, tìm hieåu neân bieát ñöôïc moät thöù duy nhaát khoâng coù. Ngaøy ñôïi chôø naêm thaân thuoäc cuûa Vua nhoùm hoïp ñaõ tôùi, Luïc quaàn Tyø-kheo lieàn ñeán xin thuoác. Nhaø Vua sai ngöôøi ñi tìm khaép nöôùc khoâng coù. Vua noùi vôùi Luïc quaàn Tyø-kheo: Tìm kieám khaép nôi maø khoâng coù. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi vôùi Vua: Nhaø Vua töï thænh Phaät vaø Taêng cuùng thuoác chöõa beänh cho boán thaùng, maø nay khoâng cho chuùng toâi moät thöù naøo! Nhaø Vua thöa: Thöa Ñaïi ñöùc! Khoâng phaûi laø khoâng muoán cuùng, cuõng khoâng phaûi laø khoâng coù thuoác, chæ vì thöù thuoác naøy tuyeät nhieân tìm khoâng coù, hôn nöõa boán thaùng ñaõ qua, ñaâu coù gì laøm phieàn khoå cho nhau. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi laøm nhuïc nhaø Vua tröôùc coâng chuùng: Tröôùc ñaây noùi vôùi chuùng toâi cöù ñeán laáy thuoác theo nhu caàu, maø nay khoâng nhaän ñöôïc moät thöù naøo! Caùc Tyø-kheo nghe, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Caùc thaày noùi theá naøo? Luïc quaàn Tyø-kheo ñem söï thaät theo yù mình traû lôøi. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän söï cuùng döôøng tuøy yù trong boán thaùng, neáu nhaän quaù thôøi haïn aáy, phaïm Ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo, vaøo muøa Thu thöôøng maéc phaûi beänh, Thích- ma-nam ñeán taän phoøng thaêm hoûi: Ñaïi ñöùc maéc phaûi beänh gì? Caùc Tyø- kheo noùi: Chuùng toâi maéc phaûi beänh muøa Thu. Ma-ha-nam lieàn thöa vôùi Tyø-kheo: Quyù thaày coù theå ñeán toâi laáy thuoác. Caùc Tyø-kheo

noùi: Tröôùc ñaây Vua cuùng boán thaùng, nay ñaõ maõn, Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi nhaän thuoác quaù thôøi gian boán thaùng. Nhaø Vua laïi xin cuùng theâm moät thaùng. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi nhaän theâm moät thaùng. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän söï môøi thænh theâm moät thaùng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo nhaän söï môøi thænh tuøy yù boán thaùng, neáu nhaän quaù, tröø thænh laïi, phaïm Ba-daät-ñeà". Laïi coù caùc Cö só ñeán thaêm nôi caùc phoøng Taêng, thaáy caùc Tyø-kheo maéc beänh muøa Thu, hoûi: Caùc thaày caàn thuoác gì con seõ ñem ñeán? Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät chöa cho chuùng toâi nhaän thuoác do thí chuû ñem ñeán. Cö só khoâng bieát laøm sao, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän söï môøi thænh do thí chuû ñem ñeán. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo nhaän söï môøi thænh tuøy yù boán thaùng, neáu nhaän quaù, tröø

thænh laïi töï ñem ñeán, phaïm Ba-daät-ñeà". Khi aáy, Thích-ma-nam laïi coù suy nghó: Luïc quaàn Tyø-kheo vì thuoác maø ñaõ nhuïc maï ta tröôùc moïi ngöôøi. Nay ta caàn taäp trung nhieàu thöù thuoác. Theá laø thuoác ñeå doàn veà. Ñaõ coù nhieàu thuoác roài, nhaø Vua laïi suy nghó: Theo ta thì soá thuoác naøy duøng troïn ñôøi cuõng khoâng heát, nay ta neân thænh caùc Tyø-kheo ñeå cuùng thuoác troïn ñôøi. Thöïc hieän ngay yù nghó, nhaø Vua ñeán caùc Tyø-kheo thænh cuùng thuoác laâu daøi. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi nhaän söï thænh cuùng laâu daøi nhö theá. Tröôùc söï khoù xöû aáy Ma-ha-nam ñeán baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän söï môøi thænh laâu daøi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo nhaän söï môøi thænh tuøy yù boán thaùng, neáu nhaän quaù, tröø thænh laïi, töï ñem ñeán, thænh laâu daøi, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu ngöôøi cuùng thuoác cho Taêng thì Tyø-kheo giuùp vieäc cho chuùng neân hoûi: Thuoác naøy ñeå trong xoùm laøng hay ñeå nôi Taêng phöôøng? Neáu noùi ñeå trong xoùm laøng thì caàn neân baûo: Toâi caàn thöù thuoác ñoù haõy vì toâi maø soaïn cho ñöøng ñeå thieáu thoán. Neáu noùi ñeå nôi Taêng phöôøng thì neân ñeå ôû phoøng trung öông cho deã laáy. Taêng neân taùc phaùp baïch nhò Yeát-ma, sai moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay duøng phoøng... ñeå thuoác cho Taêng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay duøng phoøng... ñeå thuoác cho Taêng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù duøng phoøng... ñeå ñöïng thuoác cho Taêng roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát ai laø ngöôøi neân giöõ thuoác cho Taêng, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Taêng neân baïch nhò Yeát-ma sai moät Tyø-kheo giöõ thuoác. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo teân laø... vì Taêng laøm ngöôøi giöõ thuoác. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø taùc baïch.

Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, nay Taêng sai Tyø-kheo teân laø... vì Taêng laøm ngöôøi giöõ thuoác. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ sai Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi giöõ thuoác roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Vì caùc Tyø-kheo sai Tyø-kheo voâ trí, khoâng kham vieäc giöõ thuoác, neân baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân sai Tyø-kheo voâ trí giöõ thuoác. Ngöôøi ñöôïc sai giöõ thuoác phaûi thaønh töïu naêm phaùp: Khoâng laøm theo aùi, saân, si, sôï, phaûi bieát roõ thuoác hay chaúng phaûi thuoác. Tyø-kheo giöõ thuoác cho Tyø- kheo Taêng neân duøng vaät duïng môùi ñeå ñöïng Ha-leâ-laëc, A ma laëc, Tyø heâ laëc, Taát baït la, göøng khoâ, ñöôøng mía, ñöôøng pheøn. Neáu ñoà ñöïng khoâng

ræ chaûy neân ñöïng toâ, daàu maät, neân duøng da bòt mieäng, ñeà teân thuoác vaøo. Neáu Tyø-kheo naøo beänh caàn thöù gì neân hoan hyû ñöa. Neáu ngöôøi beänh bieát neân duøng thuoác gì thì töï laáy duøng. Neáu khoâng bieát thì neân hoûi thaày thuoác. Neáu khoâng coù thaày thuoác thì neân hoûi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ: Con beänh nhö vaäy, nhö vaäy, neân uoáng thuoác gì? Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ khoâng bieát thì neân uoáng thöû Ba laàn, khoâng bôùt thì laáy thöù khaùc uoáng. Tyø- kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät- kieát-la. Xong giôùi thöù saùu möôi hai ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc naøy, Luïc quaàn Tyø-kheo thöôøng phaïm giôùi, caùc Tyø-kheo can ngaên: Caùc thaày thöôøng phaïm giôùi, neân töï mình thaáy toäi, nhö phaùp saùm hoái, ñöøng neân vì vieäc laøm aáy phuï loøng tin cuûa tín thí, phaûi thoï khoå laâu daøi. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Chuùng toâi khoâng hoïc giôùi naøy, tröôùc heát chuùng toâi caàn hoûi vò trì phaùp, trì luaät maø trí tueä hôn thaày. Caùc Tyø-kheo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Caùc oâng laø ngöôøi ngu si, khoâng neân taïo ra caùc nghieäp aùc nhö vaäy. Caùc Tyø- kheo muoán khoâng cuøng caùc oâng Boá-taùt, Töï töù, laøm caùc Yeát-ma, do thöông nghó caùc oâng neân nhö phaùp can giaùn. Taïi sao caùc oâng noùi: Chuùng toâi khoâng hoïc giôùi naøy, tröôùc heát chuùng toâi caàn hoûi vò trì phaùp, trì luaät coù trí tueä hôn thaày ñaõ. Quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo thöôøng hay phaïm toäi, caùc Tyø-kheo nhö phaùp can ngaên, maø laïi noùi: Toâi khoâng hoïc giôùi naøy, caàn hoûi Tyø-kheo trì phaùp, trì luaät khaùc ñaõ, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo muoán tìm hieåu thì neân hoûi vò trì phaùp, trì luaät laø ñieàu neân laøm. Trì phaùp: Laø ngöôøi trì tuïng nhöõng phaùp do Phaät noùi. Ngöôøi trì luaät coù naêm haïng: Moät laø tuïng boán vieäc cho ñeán hai Baát ñònh. Hai laø tuïng boán vieäc cho ñeán ba möôi vieäc. Ba-laø tuïng heát hai traêm naêm möôi giôùi. Boán laø tuïng heát hai boä luaät. Naêm laø tuïng heát taát caû luaät. Neáu Tyø-kheo khoâng tuïng giôùi, chaúng phaûi muøa an cö thì neân nöông vaøo boán haïng trì luaät tröôùc, trong muøa an cö neân nöông vaøo vò tuïng heát taát caû luaät. Neáu khoâng nöông vaøo thì phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø- kheo-ni cuõng nhö vaäy.

Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù saùu möôi ba

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.